

Abstraktní skalární součin

Odpřednesenou látku naleznete v kapitolách 12.1 a 12.2 skript
Abstraktní a konkrétní lineární algebra.

Velmi důležitá poznámka

Vektor byl definován (viz témata 01A a 01B) jako **prvek lineárního prostoru**.

Pro obecný vektor **nelze mluvit** o jeho délce, **nelze mluvit** o úhlu mezi dvěma vektory, atd.

K tomu, abychom o délkách, úhlech, atd., mluvit mohli, je třeba **přidat k axiomům lineárního prostoru axiomy další**. Této dodatečné struktury budeme říkat **skalární součin**.

Jde o úvodní kurs.^a Proto **se omezíme na lineární prostory nad $\mathbb{R}$** .

---

^aObecněji lze studovat lineární prostor nad $\mathbb{F}$, vybavený jistou bilineární/sesquilineární formou.

Dnešní přednáška

- 1 V této přednášce (a ve **všech** přednáškách týkajících se skalárního součinu) se zaměříme na lineární prostory nad $\mathbb{R}$.^a
- 2 Skalární součin zavedeme **axiomaticky**. Odvodíme geometrický význam skalárního součinu.^b

Axiomatické zavedení skalárního součinu nám umožní převést známé významy z $\mathbb{R}^n$ (kolmost, délka vektoru, atd) do obecných lineárních prostorů se skalárním součinem.

---

^aVelmi málo řekneme i o lineárních prostorech nad $\mathbb{C}$. Důvod: fyzika a kvantové počítání.

^b**Slogan**: skalární součin je míra „odchylky“ dvou vektorů.

Příští přednáška

- 1 Popis obecných skalárních součinů v prostorech $\mathbb{R}^n$.

Definice (reálný skalární součin)

Ať L je lineární prostor nad $\mathbb{R}$. Funkci $\langle - | - \rangle : L \times L \rightarrow \mathbb{R}$ říkáme **skalární součin**,^a pokud platí následující, pro libovolné vektory $\vec{x}, \vec{y}$:

- ❶ **Komutativita**: $\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle = \langle \vec{y} | \vec{x} \rangle$.
- ❷ **Linearita ve druhé souřadnici**: zobrazení $\langle \vec{x} | - \rangle : L \rightarrow \mathbb{R}$ je lineární.
- ❸ **Positivní definitnost**: $\langle \vec{x} | \vec{x} \rangle \geq 0$, $\langle \vec{x} | \vec{x} \rangle = 0$ iff $\vec{x} = \vec{o}$.

---

^aNaše značení pro skalární součin je obvyklé ve fyzice (tzv **bra-ket notation** nebo **Diracova notace**) a má jisté výhody. Značení $\vec{x} \cdot \vec{y}$ pro skalární součin **nebudeme používat**! Důvod: přetížení značky $\cdot$ pro součin.

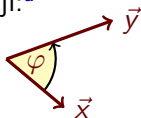
Poznámka (skalární součin pro prostory nad $\mathbb{C}$)

V případě lineárního prostoru nad $\mathbb{C}$ mluvíme o skalárním součinu, pokud $\langle - | - \rangle : L \times L \rightarrow \mathbb{C}$ je pozitivně definitní, lineární ve druhé souřadnici a **místo komutativity** platí rovnost $\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle = \overline{\langle \vec{y} | \vec{x} \rangle}$.

Příklady skalárních součinů

- ① Skalární součin v prostoru orientovaných úseček:

$\langle \vec{x} \mid \vec{y} \rangle = \|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\| \cdot \cos \varphi$, kde $\|\vec{x}\|$ a $\|\vec{y}\|$ jsou délky úseček $\vec{x}$ a $\vec{y}$ a φ je úhel, který svírají:^a

Tento skalární součin splňuje všechny tři požadované vlastnosti: je komutativní, lineární ve druhé souřadnici a pozitivně definitní.

---

^a**Důležitá poznámka:** v další části přednášky ukážeme, že pro libovolný skalární součin je možné definovat pojmy **délky** $\|\vec{x}\|$ vektoru $\vec{x}$ (také: **normy** vektoru $\vec{x}$) a **úhlu** φ mezi dvěma vektory tak, že platí rovnost

$$\langle \vec{x} \mid \vec{y} \rangle = \|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\| \cdot \cos \varphi.$$

V prostoru s obecným skalárním součinem se tudíž budeme moci „chovat stejně“ jako v klasické geometrii. Bude tak například platit Pythagorova věta, a podobně.

Příklady skalárních součinů (pokrač.)

② **Standardní** skalární součin v $\mathbb{R}^n$: $\langle \mathbf{x} \mid \mathbf{y} \rangle = \mathbf{x}^T \cdot \mathbf{y} = \sum_{i=1}^n x_i \cdot y_i$.

③ Standardní skalární součin není jediný skalární součin v $\mathbb{R}^n$.

Například^a $\left\langle \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} \mid \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} \right\rangle = x_1 y_1 + x_2 y_1 + x_1 y_2 + 2x_2 y_2$ je skalární součin v $\mathbb{R}^2$. (Jde o úmorné, ale užitečné cvičení.)

④ **Standardní** skalární součin v $\mathbb{C}^n$: $\langle \mathbf{x} \mid \mathbf{y} \rangle = \sum_{i=1}^n \overline{x_i} \cdot y_i$.

Pozor! Platí rovnost $\langle \mathbf{x} \mid \mathbf{y} \rangle = \overline{\langle \mathbf{y} \mid \mathbf{x} \rangle}$, **nikoli** $\langle \mathbf{x} \mid \mathbf{y} \rangle = \langle \mathbf{y} \mid \mathbf{x} \rangle$.

---

^aK tomuto skalárnímu součinu se vrátíme koncem této přednášky. Po příští přednášce budeme schopni (téměř) okamžitě uvidět, že jde o skalární součin. Budeme také schopni popsat **všechny** možné skalární součiny v prostoru $\mathbb{R}^n$.

Tvrzení (nerovnost Cauchy-Schwarz-Bunyakovski)

Platí $|\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle| \leq \sqrt{\langle \vec{x} | \vec{x} \rangle} \cdot \sqrt{\langle \vec{y} | \vec{y} \rangle}$.

Důkaz.

Platí $0 \leq \langle \vec{x} + a\vec{y} | \vec{x} + a\vec{y} \rangle = \underbrace{\langle \vec{x} | \vec{x} \rangle}_C + a \underbrace{2\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle}_B + a^2 \underbrace{\langle \vec{y} | \vec{y} \rangle}_A$, pro

každé $a \in \mathbb{R}$.

Tudíž $B^2 - 4AC \leq 0$, neboli $B^2 \leq 4AC$. Z toho nerovnost

$$|\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle| \leq \sqrt{\langle \vec{x} | \vec{x} \rangle} \cdot \sqrt{\langle \vec{y} | \vec{y} \rangle} \text{ plyne okamžitě.}$$

Jednoduchý, ale důležitý důsledek: úhel mezi vektory

Pro nenulové $\vec{x}, \vec{y}$ platí $-1 \leq \frac{\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle}{\sqrt{\langle \vec{x} | \vec{x} \rangle} \cdot \sqrt{\langle \vec{y} | \vec{y} \rangle}} \leq 1$. Úhlu φ

$$= \cos \varphi \text{ pro jediné } \varphi \in [0; \pi]$$

říkáme **úhel mezi vektory** $\vec{x}$ a $\vec{y}$.

Definice (norma vektoru)

Normu vektoru $\vec{x}$ definujeme^a jako $\|\vec{x}\| = \sqrt{\langle \vec{x} | \vec{x} \rangle}$.

^aNerovnost C-S-B tedy můžeme zapsat jako $|\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle| \leq \|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\|$.

Tvrzení (vlastnosti normy)

Platí:

- 1 $\|\vec{x}\| \geq 0$, $\|\vec{x}\| = 0$ iff $\vec{x} = \vec{0}$.
- 2 $\|a \cdot \vec{x}\| = |a| \cdot \|\vec{x}\|$.
- 3 **Trojúhelníková nerovnost:** $\|\vec{x} + \vec{y}\| \leq \|\vec{x}\| + \|\vec{y}\|$.

Důkaz.

Jediná netriviální vlastnost je trojúhelníková nerovnost. Upravujte:
 $\|\vec{x} + \vec{y}\|^2 = \langle \vec{x} + \vec{y} | \vec{x} + \vec{y} \rangle = \|\vec{x}\|^2 + 2\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle + \|\vec{y}\|^2$ a použijte
nerovnost Cauchy-Schwarz-Bunyakovski:

$$\|\vec{x}\|^2 + 2\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle + \|\vec{y}\|^2 \leq \|\vec{x}\|^2 + 2\|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\| + \|\vec{y}\|^2 = (\|\vec{x}\| + \|\vec{y}\|)^2.$$

Celkově: $\|\vec{x} + \vec{y}\|^2 \leq (\|\vec{x}\| + \|\vec{y}\|)^2$, tedy $\|\vec{x} + \vec{y}\| \leq \|\vec{x}\| + \|\vec{y}\|$. ■

Důsledek

Pro nenulová $\vec{x}$, $\vec{y}$ platí rovnost $\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle = \|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\| \cdot \cos \varphi$.

Poznámka

Předchozí důsledek je **stejná** rovnost, která platí pro „klasický“ skalární součin v prostoru orientovaných úseček!

Definice (ortogonalita vektorů)

Pokud $\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle = 0$, mluvíme o **ortogonálních** (také: **navzájem kolmých**) vektorech.

Několik poznámek o ortogonalitě

- 1 **Neřekli jsme**, že vektory $\vec{x}$ a $\vec{y}$ jsou na sebe kolmé, pokud svírají úhel $\frac{\pi}{2}$. Taková úvaha platí pouze pro **nenulové** vektory. Chceme ovšem hovořit i o nulovém vektoru, proto jsme definovali kolmost rovností $\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle = 0$.

Několik poznámek o ortogonalitě (pokrač.)

- ② **Pozor:** nulový vektor $\vec{o}$ je kolmý na každý vektor $\vec{x}$.

Důvod: z definice skalárního součinu víme, že zobrazení

$$\langle \vec{x} | - \rangle : L \rightarrow \mathbb{R}$$

je lineární. Proto $\langle \vec{x} | - \rangle$ musí poslat nulový vektor na nulový vektor, neboli musí platit rovnost

$$\langle \vec{x} | \vec{o} \rangle = 0$$

Obráceně: jestliže $\vec{x}$ je kolmý na každý vektor, pak $\vec{x} = \vec{o}$.

Důvod: podle předpokladu je $\langle \vec{x} | \vec{x} \rangle = 0$. Z definice skalárního součinu plyne, že $\vec{x} = \vec{o}$.

Několik poznámek o ortogonalitě (pokrač.)

- ③ Chceme-li pro nějaký vektor $\vec{x}$ ověřit, že $\langle \vec{x} | \vec{w} \rangle = 0$ pro každý vektor $\vec{w}$ ze $W = \text{span}(M)$, stačí ověřit, že platí $\langle \vec{x} | \vec{m} \rangle = 0$ pro všechny vektory $\vec{m}$ z M .

Důvod: pro obecný vektor $\vec{w}$ ze $\text{span}(M)$ nastane jedna ze dvou situací:

① $\vec{w} = \vec{0}$. Pak $\langle \vec{x} | \vec{w} \rangle = 0$.

② $\vec{w} = \sum_{i=1}^n a_i \cdot \vec{m}_i$ pro nějaká a_i z $\mathbb{R}$ a nějaká $\vec{m}_i$ z M . Pak

$$\langle \vec{x} | \vec{w} \rangle = \langle \vec{x} | \sum_{i=1}^n a_i \cdot \vec{m}_i \rangle = \sum_{i=1}^n a_i \cdot \langle \vec{x} | \vec{m}_i \rangle$$

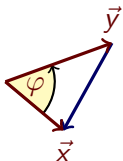
Jestliže tedy je $\langle \vec{x} | \vec{m}_i \rangle = 0$ pro každé i , platí $\langle \vec{x} | \vec{w} \rangle = 0$.

Slogan: ortogonalitu stačí ověřovat pouze pro množinu generátorů podprostoru.

Ortogonalitou se budeme podrobněji zabývat v příštích přednáškách.

Příklady (geometrie prostoru se skalárním součinem)

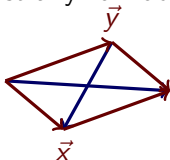
- ❶ **Kosinová věta:** Nenulové vektory $\vec{x}$ a $\vec{y}$ určují **trojúhelník**

$$\text{Platí: } \|\vec{x} - \vec{y}\|^2 = \|\vec{x}\|^2 + \|\vec{y}\|^2 - \underbrace{2 \cdot \langle \vec{x} | \vec{y} \rangle}_{2 \cdot \|\vec{x}\| \cdot \|\vec{y}\| \cdot \cos \varphi}.$$

Případu, kdy $\langle \vec{x} | \vec{y} \rangle = 0$, se říká **Pythagorova věta**.

- ❷ **Rovnoběžníková rovnost:** Dva nenulové vektory $\vec{x}$ a $\vec{y}$ určují strany rovnoběžníka s úhlopříčkami $\vec{x} - \vec{y}$ a $\vec{x} + \vec{y}$.

$$\text{Platí: } \|\vec{x} - \vec{y}\|^2 + \|\vec{x} + \vec{y}\|^2 = 2(\|\vec{x}\|^2 + \|\vec{y}\|^2).$$

Upravujte:

$$\|\vec{x} - \vec{y}\|^2 + \|\vec{x} + \vec{y}\|^2 = \langle \vec{x} - \vec{y} | \vec{x} - \vec{y} \rangle + \langle \vec{x} + \vec{y} | \vec{x} + \vec{y} \rangle = \dots$$

Poznámky (vztah skalárního součinu, normy a metriky)

Skalární součin indukuje normu a ta indukuje **metriku** (také: **distanci**) na množině L . Jde o funkci $d : L \times L \rightarrow \mathbb{R}$, která splňuje:

- ❶ $d(\vec{x}, \vec{y}) \geq 0$, rovnost nastává právě tehdy, když $\vec{x} = \vec{y}$.
- ❷ $d(\vec{x}, \vec{y}) = d(\vec{y}, \vec{x})$.
- ❸ $d(\vec{x}, \vec{y}) \leq d(\vec{x}, \vec{z}) + d(\vec{z}, \vec{y})$.

Stačí definovat $d(\vec{x}, \vec{y}) = \|\vec{x} - \vec{y}\|$.

O prostoru L s metrikou d mluvíme jako o **metrickém lineárním prostoru**.

Pro lineární prostory platí:^a skalární součin $\rightsquigarrow$ norma $\rightsquigarrow$ metrika.

---

^aObrácené implikace **neplatí**. Například $d(x, y) = \begin{cases} 1, & \text{když } x \neq y, \\ 0, & \text{když } x = y, \end{cases}$ je metrika na $\mathbb{R}$, která nevznikla z žádné normy na $\mathbb{R}$ (tj. $\|x\| = d(0, x)$ **není norma**). Norma $\left\| \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} \right\| = |x_1| + |x_2|$ na $\mathbb{R}^2$ nevznikla z žádného skalárního součinu na $\mathbb{R}^2$, protože **nesplňuje rovnoběžníkovou rovnost**.

Poznámka

Prostory se skalárním součinem se chovají tak, jak jsme zvyklí z klasické geometrie. Klasická geometrie nemusí být vždy vhodná.

Příklad (Minkowského časoprostor)

Na $\mathbb{R}^4$ definujte^a $\left\langle \begin{pmatrix} t \\ x \\ y \\ z \end{pmatrix} \mid \begin{pmatrix} t' \\ x' \\ y' \\ z' \end{pmatrix} \right\rangle = tt' - xx' - yy' - zz'$. Protože $\left\langle \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \mid \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\rangle = -1$, **nejde** o pozitivně definitní „skalární součin“.

Tento „skalární součin“ je velmi důležitý v **teorii relativity**. Příslušnému pojmu „vzdálenosti“ vektorů $\mathbf{x}$ a $\mathbf{y}$ v $\mathbb{R}^4$ se říká **metrika Minkowského**^b **časoprostoru**.^c

^aExistuje i druhá „znaménková konvence“ daná vzorečkem $-tt' + xx' + yy' + zz'$. Volba znaménkové konvence nemá fyzikální význam.

^bHermann Minkowski (1864–1909) byl vynikajícím německým matematikem.

^cV tomto časoprostoru je rychlost světla c rovna 1.

Příklad (Lorentzova^a transformace)

^aHendrik Antoon Lorentz (1853–1928) byl významný holandský fyzik.

Pohyb podsvětelnou rychlostí v ve směru osy x v Minkowského časoprostoru je lineární zobrazení $\mathbf{L} : \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^4$, pro které platí

$$\begin{aligned} t' &= \gamma \cdot (t - vx) \\ x' &= \gamma \cdot (x - vt) \\ y' &= y \\ z' &= z \end{aligned} \quad \text{kde } 0 \leq v < c = 1 \text{ a } \gamma = \frac{1}{\sqrt{1 - v^2}}.$$

Vzhledem ke kanonické bázi $\mathbb{R}^4$ má zobrazení $\mathbf{L}$ matici

$$\mathbf{L} = \begin{pmatrix} \gamma & -v \cdot \gamma & 0 & 0 \\ -v \cdot \gamma & \gamma & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cosh \varphi & -\sinh \varphi & 0 & 0 \\ -\sinh \varphi & \cosh \varphi & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

kde $\varphi = \ln(\gamma(1 + v))$. Pohyb ve směru osy x podsvětelnou rychlostí v v Minkowského časoprostoru lze tedy interpretovat jako **rotaci** (v rovině dané osami t a x) o úhel φ v **hyperbolické geometrii**.

Příklad (rotace a standardní skalární součin)

Připomenutí: rotace o úhel α je $\mathbf{R}_\alpha : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, kde^a

$$\mathbf{R}_\alpha = \begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix}$$

Potom platí:

$$\begin{aligned} \langle \mathbf{R}_\alpha \cdot \mathbf{x} \mid \mathbf{R}_\alpha \cdot \mathbf{y} \rangle &= (\mathbf{R}_\alpha \cdot \mathbf{x})^T \cdot (\mathbf{R}_\alpha \cdot \mathbf{y}) \\ &= \mathbf{x}^T \cdot \mathbf{R}_\alpha^T \cdot \mathbf{R}_\alpha \cdot \mathbf{y} \\ &= \mathbf{x}^T \cdot \mathbf{R}_\alpha^{-1} \cdot \mathbf{R}_\alpha \cdot \mathbf{y} \\ &= \mathbf{x}^T \cdot \mathbf{y} \\ &= \langle \mathbf{x} \mid \mathbf{y} \rangle \end{aligned}$$

Tudíž platí: $\|\mathbf{x}\| = \|\mathbf{R}_\alpha \cdot \mathbf{x}\|$ a $\|\mathbf{x} - \mathbf{y}\| = \|\mathbf{R}_\alpha \cdot \mathbf{x} - \mathbf{R}_\alpha \cdot \mathbf{y}\|$.

Ukázali jsme: **rotace zachovává standardní skalární součin, normu a metriku.**

---

^aPovšimněme si: $\mathbf{R}_\alpha^T = \mathbf{R}_\alpha^{-1}$.

Tvrzení

Pro matici $\mathbf{A} : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ jsou následující podmínky ekvivalentní:

- ① $\mathbf{A}$ zachovává standardní skalární součin v $\mathbb{R}^n$.
- ② $\mathbf{A}$ je regulární a platí $\mathbf{A}^T = \mathbf{A}^{-1}$.

Důkaz.

Z (1) plyne (2):^a $\delta_{ij} = \langle \mathbf{e}_i \mid \mathbf{e}_j \rangle = \langle \mathbf{A} \cdot \mathbf{e}_i \mid \mathbf{A} \cdot \mathbf{e}_j \rangle = \mathbf{e}_i^T \cdot \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{A} \cdot \mathbf{e}_j$,
takže $\mathbf{A}^T \cdot \mathbf{A} = \mathbf{E}_n$.

Ze (2) plyne (1):

$$\langle \mathbf{A} \cdot \mathbf{x} \mid \mathbf{A} \cdot \mathbf{y} \rangle = \mathbf{x}^T \cdot \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{A} \cdot \mathbf{y} = \mathbf{x}^T \cdot \mathbf{A}^{-1} \cdot \mathbf{A} \cdot \mathbf{y} = \mathbf{x}^T \cdot \mathbf{y} = \langle \mathbf{x} \mid \mathbf{y} \rangle. \quad \blacksquare$$

^aPřipomenutí: pro Kroneckerův symbol δ platí $\delta_{ij} = 0$ pro $i \neq j$ a $\delta_{ii} = 1$.

Poznámka (základní transformace prostoru $\mathbb{R}^2$)

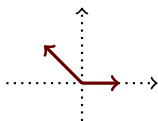
Projekce na osy a změna měřítka **nezachovávají** standardní skalární součin! Rotace skalární součin zachovávají (viz předchozí příklad).
Reflexe podle os x a y standardní skalární součin zachovávají.

Příklad (netradiční skalární součin v $\mathbb{R}^2$)

Pro $\langle \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} \mid \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} \rangle = x_1 y_1 + x_2 y_1 + x_1 y_2 + 2x_2 y_2$ v $\mathbb{R}^2$ platí

rovnost $\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \mid \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix} \rangle = 0$.

To znamená, že náš skalární součin „vidí“ vektory $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$ jako **navzájem kolmé**:

To může být velmi praktické. Jak tedy rozpoznat obecný skalární součin? Všimněme si, že náš součin je zadán jistou **maticí G**:

$$\langle \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} \mid \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} \rangle = (x_1 \quad x_2) \cdot \underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}}_{\mathbf{G}} \cdot \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} = x_1 y_1 + x_2 y_1 + x_1 y_2 + 2x_2 y_2$$

Co dál?

Budeme chtít pochopit, které matice **G** zadávají skalární součiny v prostoru $\mathbb{R}^n$.

Uvidíme, že skalární součiny v $\mathbb{R}^n$ přesně odpovídají maticím, kterým říkáme **pozitivně definitní**.